

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.411.006.02.2021

Karol Bielski
Dyrektor
Wojewódzkiej Stacji Pogotowia
Ratunkowego i Transportu Sanitarnego
„Meditrans” SPZOZ
ul. Poznańska 22
00-685 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

D/21/507 – Realizacja poleceń Ministra Zdrowia w sprawie dodatkowych świadczeń pieniężnych przyznawanych w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego „Meditrans” SPZOZ, ul. Poznańska 22, 00-685 Warszawa ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dr n. o zdr. Karol Bielski, Dyrektor - od 28 czerwca 2016 r. (akta kontroli str. 7-8)
Zakres przedmiotowy kontroli	Przyznawanie przez kierownika uprawnionego podmiotu leczniczego dodatkowych świadczeń pieniężnych w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 na podstawie poleceń Ministra Zdrowia.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020-2021 (do 30 września) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	1. Adam Czugajewicz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/192/2021 z 23 listopada 2021 r. 2. Piotr Nowak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/201/2021 z 3 grudnia 2021 r. (akta kontroli str.1-2)

¹ Dalej: WSPRITS lub Stacja.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przyznawanie przez Dyrektora Stacji dodatkowych świadczeń pieniężnych w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 na podstawie poleceń Ministra Zdrowia.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Dyrektor zapewnił prawidłowe naliczanie i wypłacanie dodatkowych świadczeń pieniężnych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Stwierdzone w wyniku kontroli zawyżenie wysokości dodatku dla jednej osoby miało marginalne znaczenie z uwagi na ogólną kwotę środków przekazanych Stacji na ten cel (36 628,2 tys. zł).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

Przyznawanie przez kierownika Stacji dodatkowych świadczeń pieniężnych w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 na podstawie poleceń Ministra Zdrowia

Opis stanu
faktycznego

1.1 Od 1 listopada 2020 r. do 30 września 2021 r.⁴ Stacja⁵ realizowała świadczenia w ramach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, na podstawie umów zawartych z Wojewodą Mazowieckim⁶, przy pomocy od 78 do 82 zespołów ratownictwa medycznego⁷ (z czego pięć ZRM podwykonawcy Stacji⁸), w tym od 11 do 13 zespołów specjalistycznych⁹ oraz od 65 do 71 zespołów podstawowych¹⁰. W marcu, kwietniu i maju 2021 r. liczba ZRM została zwiększona o trzy zespoły podstawowe¹¹, w tym dwa 24-godzinne i jeden 12-godzinny.

Stacja nie występowała i nie wypłacała dodatków pracownikom podwykonawcy.

(akta kontroli str. 9-30, 60-74, 421-438, 455-460)

W okresie od 4 września 2020 r. do 12 maja 2021 r.¹² w Stacji funkcjonowały cztery zespoły transportu sanitarnego, a od 13 do 31 maja 2021 r. – dwa zespoły. Wszystkie zespoły realizowały zadania w ramach określonego przez Wojewodę Mazowieckiego systemu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19. W okresie tym zespoły transportu sanitarnego zrealizowały 2 564 wyjazdy.

(akta kontroli str. 9-30, 60-74, 455-460)

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Okres, który obejmowały zawarte przez Stację umowy dotyczące wypłaty dodatków dla personelu Państwowego Ratownictwa Medycznego.

⁵ Stacja została powołana uchwałą Zarządu Województwa Mazowieckiego. Organem sprawującym nadzór nad Stacją jest Zarząd Województwa Mazowieckiego. Do podstawowych zadań Stacji należy: udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie medycznych czynności ratunkowych w razie wypadku, urazu, porodu, nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia, powodującego zagrożenie życia – w miejscu zdarzenia; udzielanie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej; ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej; koordynowanie, organizowanie ratownictwa medycznego oraz współdziałanie w akcjach ratowniczych w razie klęsk wywołanych żywiołem oraz innych masowych zdarzeniach zaistniałych na obszarze działania Stacji; świadczenie usług transportu sanitarnego; koordynowanie i organizowanie zabezpieczenia medycznego imprez masowych na zlecenie organizatora; zabezpieczenie i obsługa łączności bezprzewodowej, kanałów ratunkowych i sprzętu radiowego w ruchomych środkach transportu sanitarnego.

⁶ Na którego rzecz i w imieniu którego działał Dyrektor Mazowieckiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia. Aneks określający w 2020 roku warunki realizacji umowy nr 07R-8-00315-16-01-2019-2020 o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – ratownictwo medyczne. Umowa Nr 07R-8-00315-16-01-2021-2021 (07-00-01269-21-06) o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – ratownictwo medyczne.

⁷ Dalej ZRM, podwykonawca - ZOZ „Legionowo” Sp. z o.o. W 2020 r., w listopadzie i grudniu, funkcjonowało 12 zespołów specjalistycznych (S) oraz 61 zespołów podstawowych (P); w 2021 r., w styczniu–lutym oraz czerwcu–wrześniu funkcjonowało 10 zespołów S i 64 P, w marcu–maju funkcjonowało 10 zespołów S i 67 P. W każdym miesiącu badanego okresu, wśród zespołów P było pięć zespołów czasowych 12-godzinnych.

⁸ W ramach dwóch umów obowiązujących od 1 kwietnia 2019 r. do 31 marca 2021 r. i od 1 kwietnia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r.

⁹ W tym jeden ZRM podwykonawcy.

¹⁰ W tym cztery ZRM podwykonawcy (trzy ZRM 24-godzinne, jeden ZRM 12-godzinny).

¹¹ Umowa nr 1/2021/WBZK-V z 25 marca 2021 r. zawarta ze Skarbem Państwa – Wojewodą Mazowieckim w sprawie finansowania zadań zespołu ratownictwa medycznego.

¹² Okres, który obejmowały zawarte przez Stację umowy dotyczące wypłaty dodatków jednorazowych dla personelu niemedycznego, w tym kierowców transportu sanitarnego.

Status Stacji nie zmienił się w związku z wprowadzanymi rozwiązaniami związanymi z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, natomiast działania dostosowano do wytycznych Ministra Zdrowia, dotyczących realizacji świadczeń przez zespoły ratownictwa medycznego, takich jak „Schemat postępowania dla zespołów ratownictwa medycznego systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne z pacjentem spełniającym kryteria epidemiologiczne”.

(akta kontroli str. 56-59)

1.2 Organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym w zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem oraz przygotowania podstaw umożliwiających sprawowanie nadzoru nad personelem medycznym uczestniczącym w udzielaniu świadczeń zdrowotnych pacjentom z podejrzeniem lub z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2, w okresie objętym kontrolą, regulowały w Stacji m. in. następujące akty wewnętrzne:

- procedura postępowania z pacjentem podejrzanym o chorobę zakaźną PM-22/RM¹³ wraz z instrukcjami stanowiącymi załączniki,
- procedura mycia i dezynfekcji rąk PM-20/RM¹⁴,
- procedura dezynfekcji i mycia ambulansu PM-5/RM¹⁵ wraz z instrukcjami stanowiącymi załączniki,
- zalecenia dla Zespołów Ratownictwa Medycznego oraz Zespołów Transportu Sanitarno-Medycznego w przypadku podejrzenia zakażenia SARS CoV-2,
- zasady utrzymania czystości na stacjach wyczekiwania, w przypadku potwierdzenia u pracownika Covid-19.

Stosowne procedury w zakresie chorób zakaźnych w związku z wykonywaniem świadczeń ratownictwa medycznego, Stacja posiadała również przed wprowadzeniem stanu epidemii.

(akta kontroli str. 31-32)

1.3 W Stacji nie wprowadzono procedur przyznawania personelowi dodatkowego świadczenia w związku z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Dyrektor wyjaśnił, że przy naliczaniu świadczenia kierowano się informacjami uściślającymi i precyzyjnymi polecenia Ministra Zdrowia z 1 listopada 2020 r., przekazanymi m.in. przez Mazowiecki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia¹⁶ pismem z 18 grudnia 2020 r. Nie zawierano odrębnych umów lub porozumień z personelem w sprawie wypłaty dodatkowych świadczeń lub gratyfikacji z tytułu wykonywania czynności związanych z przeciwdziałaniem lub zwalczaniem COVID-19. Na potrzeby ustalania prawa do dodatkowego świadczenia, Stacja m.in. weryfikowała w dokumentacji źródłowej liczbę godzin wypracowanych przez personel medyczny ZRM.

(akta kontroli str. 33, 376)

1.4 W okresie objętym kontrolą Stacja zawarła następujące umowy dotyczące przyznawania pracownikom dodatkowego świadczenia pieniężnego:

- z NFZ, w sprawie wypłacania comiesięcznego dodatkowego świadczenia pieniężnego osobom wykonującym zawód medyczny;

¹³ Procedura postępowania z pacjentem podejrzanym o chorobę zakaźną IM-5/RM, wersja nr 7 z 18 lutego 2021 r. Wcześniejsze wersje: nr 6 z 8 października 2020 r., w której dodano instrukcję postępowania z pacjentem podejrzanym o zakażenie SARS-CoV2 oraz instrukcję dotyczącą stosowania środków ochrony osobistej przy kontakcie z pacjentem podejrzanym o zakażenie SARS-CoV-2.; nr 5 z 4 marca 2019 r.- wersja ta określała zasady postępowania z udziałem medycznych działań ratowniczych pacjentowi podejrzanemu o chorobę zakaźną.

¹⁴ Wersja nr 5 z 16 lutego 2021 r. wraz załącznikiem nr 1; wcześniejsza wersja nr 4 z 5 września 2017 r., której celem było określenie zasad postępowania związanego z myciem i dezynfekcją rąk oraz zapobieganiem zakażeniom przenoszonym drogą kontaktową i przez krew.

¹⁵ Procedura dezynfekcji i mycia ambulansu PM-5/RM wersja nr 7 z 22 lutego 2021 r. Wcześniejsze wersje: nr 6 z 8 kwietnia 2020 r. oraz nr 5 z 28 października 2019 r.

¹⁶ Dalej MOW NFZ.

- ze Skarbem Państwa – Ministrem Zdrowia, w sprawie sposobu finansowania realizacji przez Stację zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, w tym w szczególności dotyczących realizacji zaktualizowanych schematów postępowania dla dyspozytorów medycznych z pacjentem z podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2;
- z NFZ, w sprawie wypłacenia jednorazowego dodatkowego świadczenia pieniężnego osobom, które w okresie od 4 września 2020 r. do 31 maja 2021 r. uczestniczyły w udzielaniu świadczeń w zakresie transportu sanitarnego i miały bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 w wymiarze łącznym co najmniej 21 dni na dzień dokonywania ich zgłoszenia;
- z NFZ, w sprawie wypłacenia jednorazowego dodatkowego świadczenia pieniężnego osobom innym niż osoby wykonujące zawód medyczny.

(akta kontroli str. 75-111)

1.5 Stacja z tytułu umów zawartych z NFZ zobowiązana była do przekazywania do MOW NFZ, w postaci elektronicznej, pisemnej informacji o wysokości łącznej kwoty niezbędnej do zapewnienia dodatkowych świadczeń pieniężnych wszystkim osobom uprawnionym do ich otrzymania, w tym z tytułu comiesięcznego dodatkowego świadczenia pieniężnego osobom wykonującym zawód medyczny, w terminie do 10 dnia każdego miesiąca, a z tytułu umów dotyczących jednorazowego dodatkowego świadczenia pieniężnego – w terminie do 15 czerwca 2021 r. Ponadto Stacja zobowiązała się do poddania się kontroli w zakresie realizacji umowy przez osoby upoważnione do wykonania czynności kontrolnych przez Ministra Zdrowia lub dyrektora MOW NFZ oraz do zwrotu niewykorzystanych lub nieprawidłowo wykorzystanych środków finansowych.

(akta kontroli 75-111)

1.6 W okresie objętym kontrolą Stacja wnioskuje i otrzymała z MOW NFZ środki finansowe na wypłatę:

a) dodatkowego miesięcznego świadczenia pieniężnego dla ZRM wykonujących zawód medyczny, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej¹⁷, które udzielały świadczeń zdrowotnych w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy z 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹⁸, za:

- listopad 2020 r. w kwocie 4 687 011,83 zł – na podstawie korekty z 3 lutego 2021 r. dla 689 osób (pierwotny wniosek z 22 grudnia 2020 r. opiewał na kwotę 4 685 768,64 zł),
- grudzień 2020 r. w kwocie 5 115 976,01 zł – na podstawie korekty z 12 marca 2021 r. dla 686 osób (pierwotny wniosek z 22 stycznia 2021 r. na kwotę 5 110 849,80 zł),
- styczeń 2021 r. w kwocie 5 302 542,34 zł – na podstawie korekty z 16 kwietnia 2021 r. dla 690 osób (pierwotny wniosek z 24 lutego 2021 r. opiewał na kwotę 5 115 369,38 zł, korekta z 8 marca 2021 r. na kwotę 5 302 618,42 zł),
- luty 2021 r. w kwocie 4 695 503,47 zł na podstawie korekty z 20 maja 2021 r. dla 680 osób (pierwotny wniosek z 23 marca 2021 r. na kwotę 4 600 945,40 zł),
- marzec 2021 r. w kwocie 4 955 412,65 zł – na podstawie korekty z 11 czerwca 2021 r. dla 693 osób (pierwotny wniosek z 21 kwietnia 2021 r. na kwotę 4 954 831,13 zł),

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 633., dalej: ustawa o działalności leczniczej.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 2053 ze zm.

- kwiecień 2021 r. w kwocie 4 992 155,07 zł – na podstawie korekty z 25 czerwca 2021 r. dla 691 osób (pierwotny wniosek z 20 maja 2021 r. na kwotę 4 984 515,73 zł),
 - maj 2021 r. w kwocie 5 293 801,19 zł – podstawie korekty z 27 sierpnia 2021 r. dla 684 osób (pierwotny wniosek z 17 czerwca 2021 r. na kwotę 5 302 893,29 zł);
- b) jednorazowego, dodatkowego świadczenia pieniężnego dla osób wykonujących zawód inny niż medyczny, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o działalności leczniczej, które w okresie od 1 listopada 2020 r. do 31 maja 2021 r. wykonywały czynności zawodowe w warunkach bezpośredniego kontaktu z pacjentami z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-COV-2 w jednostkach systemu PRM lub izbie przyjęć, w kwocie 857 569,50 zł, na podstawie korekty z 19 sierpnia 2021 r. dla 145 osób (pierwotna informacja z 9 lipca 2021 r. dotyczyła 154 osób na kwotę 842 569,50 zł);
- c) jednorazowego, dodatkowego świadczenia pieniężnego dla osób, które w terminie od 4 września 2020 r. do 31 maja 2021 r. uczestniczyły w udzielaniu świadczeń w zakresie transportu sanitarnego i miały bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-COV-2, w kwocie 56 033,50 zł dla 10 osób, na podstawie informacji z 9 lipca 2021 r.;

Ponadto, w okresie od listopada do grudnia 2020 r., Stacja z tytułu umowy zawartej z Ministrem Zdrowia otrzymała środki finansowe na wypłatę dodatkowego, miesięcznego świadczenia pieniężnego w związku z realizacją zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, w szczególności dotyczących realizacji zaktualizowanych schematów postępowania dla dyspozytorów medycznych z pacjentem z podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2, w ramach zapobiegania zakażeniom wirusem SARS-CoV-2, zgodnie z poleceniem Ministra Zdrowia z 16 listopada 2020 r., znak: DBR.522.9.2020.WK, zmienionym poleceniem z 8 grudnia 2020 r., znak: DBR.522.9.2020.MS, odpowiednio:

- za okres od 16 do 30 listopada 2020 r. w kwocie 219 593,07 zł – dla 61 osób, na podstawie rozliczenia i zwrotu środków z 11 stycznia 2021 r.;
- za grudzień 2020 r. w kwocie 452 622,18 zł – dla 65 osób, na podstawie korekty rozliczenia i zwrotu środków z 26 stycznia 2021 r. (pierwotne rozliczenie z 11 stycznia 2021 r. na kwotę 455 767,68 zł, korekta z 15 stycznia na kwotę 455 662,68 zł).

W listopadzie 2020 r. 16 dyspozytorów medycznych udzielało świadczeń zdrowotnych także w ZRM i otrzymało z tego tytułu dodatki w łącznej kwocie 86 192,60 zł¹⁹, a w grudniu – 21, w łącznej kwocie 111 694,86 zł²⁰.

W 2021 r. Stacja nie wypłacała dodatkowych świadczeń pieniężnych dyspozytorom medycznym.

(akta kontroli str. 137-331, 455-460)

1.7 Z tytułu comiesięcznego dodatkowego świadczenia pieniężnego dla ZRM wykonujących zawód medyczny za okres od listopada 2020 r. do maja 2021 r., Stacja wnioskowała o środki finansowe na podstawie comiesięcznych informacji, złożonych do MOW NFZ w nw. terminach:

- za listopad 2020 r. – 22 grudnia 2020 r. (42 dni po terminie),
- za grudzień 2020 r. – 22 stycznia 2021 r. (43 dni po terminie),
- za styczeń 2021 r. – 24 lutego 2021 r. (44 dni po terminie),
- za luty 2021 r. – 23 marca 2021 r. (41 dni po terminie),
- za marzec 2021 r. – 21 kwietnia 2021 r. (42 dni po terminie),
- za kwiecień 2021 r. – 20 maja 2021 r. (40 dni po terminie),

¹⁹ Z kosztami pracodawcy 94 523,68 zł.

²⁰ Z kosztami pracodawcy 120 470,72 zł.

– za maj 2021 r. – 17 czerwca 2021 r. (38 dni po terminie).

Dyrektor wyjaśnił, że ze względu na specyfikę działania Stacji (m.in. naliczanie i wypłatę wynagrodzenia do 10 dnia następnego miesiąca dla umów o pracę i do 15 dnia następnego miesiąca dla umów zlecenia), dotrzymanie terminów określonych w umowach nie było możliwe, o czym poinformowano Dyrektora MOW NFZ. Ponadto Prezes NFZ w komunikacie nr 3 z 18 grudnia 2020 r. poinformował, że określony w umowach termin przekazania informacji ma charakter instrukcyjny.

Każda z pierwotnych informacji była korygowana, a za styczeń 2021 r. korygowana dwukrotnie²¹. Korekty dotyczyły głównie wnioskowanej kwoty dodatkowego świadczenia pieniężnego, zarówno *in plus*, jak i *in minus*. Różnice wynikające z korekt stanowiły zwiększenia wnioskowanej kwoty²² – od 0,01% do 3,66% oraz zmniejszenia za maj 2021 r. o 0,17%. Korekty dotyczyły również liczby uprawnionych o jedną lub dwie osoby, co stanowiło 0,1% liczby zgłoszonych²³ osób.

Korekty dotyczyły także środków z tytułu jednorazowego dodatkowego świadczenia pieniężnego dla osób, które:

- w okresie od 1 listopada 2020 r. do 31 maja 2021 r. wykonywały czynności zawodowe w warunkach bezpośredniego kontaktu z pacjentami z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-COV-2 w jednostkach systemu PRM. Stacja złożyła pierwotną informację 9 lipca 2021 r. (z 24-dniowym opóźnieniem), którą następnie 24 sierpnia 2021 r. skorygowała o 9 osób *in minus*²⁴ i zwiększyła wnioskowaną kwotę o 15 tys. zł (1,8%);
- w okresie od 4 września 2020 r. do 31 maja 2021 r. uczestniczyły w udzielaniu świadczeń w zakresie transportu sanitarnego i miały bezpośredni kontakt z pacjentami z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-COV-2. Stacja złożyła informację 14 lipca 2021 r. z listą 10 uprawnionych, którzy pierwotnie zostali ujęci w informacji dotyczącej kierowców ratownictwa medycznego, złożonej 9 lipca 2021 r.

Korekty dotyczyły również rozliczenia dodatkowego miesięcznego świadczenia pieniężnego w związku z realizacją zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, w tym w szczególności dotyczących realizacji zaktualizowanych schematów postępowania dla dyspozytorów medycznych z pacjentem z podejrzeniem zakażenia SARS-CoV-2, w ramach zapobiegania zakażeniom wirusem SARS-CoV-2, za grudzień 2020 r. w kwocie 452 622,18 zł, wynikającej z rozliczenia po korekcie z 26 stycznia 2021 r. dla 65 osób (o 3 145,50 zł mniej niż pierwotne rozliczenia z 11 stycznia 2021 r.). Natomiast rozliczenie za listopad 2020 r., złożone 11 stycznia 2021 r. na kwotę 219 593,07 zł dla 61 osób, nie było korygowane²⁵.

Stacja nie wnioskowała o środki na comiesięczne dodatki dla personelu niewykonującego zawodu medycznego.

(akta kontroli str. 35-36, 137-331, 443-452)

Dyrektor Stacji wyjaśnił, że korekty spowodowane były m.in. opóźnionym otrzymywaniem informacji uszczegółwiających sposób obliczania wysokości należnego dodatku, koniecznością naliczania i wypłaty dodatku przed zaksięgowaniem faktur wystawionych przez uprawnionych oraz ograniczeniami systemu kadrowo-płacowego.

(akta kontroli str. 376-377)

²¹ Pierwotna korekta z 24 lutego 2021 r. na kwotę 5 115 369,38 zł, kolejna z 8 marca 2021 r. na kwotę 5 302 618,42 zł.

²² Zwiększenie o: 0,03% za listopad 2020 r., 0,1% za grudzień 2020 r., 3,66% za styczeń 2021 r., 2,06% za luty 2021 r., 0,01% za marzec 2021 r., 0,15% za kwiecień 2021 r.

²³ W grudniu 2020 r. o dwie osoby więcej, w styczniu i lutym 2021 r. o jedną osobę więcej, w maju 2021 r. o jedną osobę mniej.

²⁴ W pierwotnej informacji wnioskowano o dodatek specjalny dla 154 osób, w wyniku korekty z 19 sierpnia 2021 r. – dla 145 osób. Powstała różnica wynikała z łącznego ujęcia w informacji pierwotnej kierowców ratownictwa medycznego oraz kierowców transportu sanitarnego, którą skorygowano.

²⁵ Zgodnie z umową (§ 2 pkt 10) rozliczenie dodatkowego świadczenia winno nastąpić nie później niż do dnia 15 stycznia 2021 r.

1.8 Szczegółową analizą objęto przyznane Stacji środki z tytułu dodatkowych świadczeń dla personelu medycznego za listopad i grudzień 2020 r. oraz marzec i maj 2021 r., które wraz z kosztami pracodawcy²⁶ wyniosły łącznie 20 052,2 tys. zł (57,2% otrzymanych środków)²⁷, w tym dla lekarzy 1 427,2 tys. zł (kwota minimalna wynosiła 1 000,20 zł; środki w kwocie maksymalnej 15 000,00 zł otrzymało 41 osób), pielęgniarek/pielęgniarzy 1 134,9 tys. zł (kwota minimalna wynosiła 973,20 zł; środki w kwocie maksymalnej 15 000,00 zł otrzymały dwie osoby), ratowników medycznych 17 490,1 tys. zł (kwota minimalna wynosiła 7,49 zł; środki w kwocie maksymalnej 15 000,00 zł otrzymały 34 osoby).

Średnia wartość dodatków personelu medycznego, w okresie objętym kontrolą, (według stanu na 31 października 2021 r.) wraz z kosztami pracodawcy poniesionymi z tego tytułu, wynosiła: za listopad 2020 r. – 6 802,63 zł, grudzień 2020 r. – 7 457,69 zł, a w 2021 r. za styczeń – 7 684,82 zł, luty – 6 905,15 zł, marzec – 7 150,67 zł, kwiecień – 7 224,54 zł, maj – 7 739,48 zł. Średnia wartość dodatku dla dyspozytorów za listopad i grudzień 2020 r. wynosiła odpowiednio 3 599,89 zł i 6 963,42 zł. Maksymalną kwotę dodatku za listopad 2020 r. otrzymały 22 osoby (3,2%), za grudzień 2020 r. – 14 osób (2,0%), za marzec 2021 r. – 23 osoby (3,3%), za maj 2021 r. – 30 osób (4,4%).

(akta kontroli str. 146-318, 332-368, 374)

Średnia kwota wydatków na dodatek jednorazowy (wraz z pochodnymi pracodawcy) dla personelu niemedycznego²⁸ wynosiła 5 894,21 zł.

(akta kontroli str. 375)

Szczegółowym badaniem, pod względem zasadności i prawidłowości wypłaty dodatku jednorazowego, objęto próbę 45 kierowców – pracowników niemedycznych (42 kierowców ratownictwa medycznego i 3 kierowców transportu sanitarnego). Wykonywali oni czynności zawodowe w wymiarze co najmniej 21 dni, w warunkach bezpośredniego kontaktu z pacjentem z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 i w dniu zgłoszenia byli zatrudnieni lub wykonywali czynności zawodowe na podstawie umowy cywilnej. Przyznania przedmiotowych dodatkowych świadczeń dokonano zgodnie z poleceniem Ministra Zdrowia z 4 września 2020 r., wydanym Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia, zmienionym m.in. poleceniem z 1 listopada 2020 r. i 28 maja 2021 r.

(akta kontroli str. 369-373, 462)

Szczegółowym badaniem pod względem zasadności i prawidłowości wypłaty dodatku objęto 40 osób personelu medycznego w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego (po 10 osób z listopada i grudnia 2020 r. oraz marca i maja 2021 r.), które otrzymały comiesięczne dodatkowe świadczenie w łącznej kwocie 425 525,19 zł. Świadczenie zostało przydzielone i wypłacone zgodnie z poleceniem Ministra Zdrowia z 4 września 2020 r.²⁹, z wyjątkiem błędnego wyliczenia, w listopadzie 2020 r., dodatku dla jednej osoby. Wnioskowano o dodatek w kwocie 9 228,75 zł, natomiast prawidłowa kwota dodatku powinna wynosić 8 416,81 zł, tj. o 811,94 zł mniej. Błędne obliczenie wysokości należnego dodatku wynikało z pomyłki w formule arytmetycznej na potrzeby obliczenia proporcji czasu pracy ww. osoby w charakterze ratownika medycznego ZRM, w stosunku do czasu pracy w charakterze kierowcy w danym miesiącu. Zgodnie z ww. poleceniem Ministra Zdrowia, dodatek przysługiwał za wykonywanie zawodu medycznego. W toku kontroli Dyrektor Stacji wystąpił do Dyrektora MOW z pytaniem o możliwą

²⁶ W tym koszty pracodawcy 985 375,41 zł.

²⁷ Stacja za okres listopad 2020 r.-maj 2021 r. otrzymała z NFZ dla personelu medycznego kwotę 35 042 384,55 zł. Dodatkowo Stacja dla dyspozytorów otrzymała 672 215,25 zł (kwota minimalna 600,60 zł, maksymalna 15 000,00 zł) oraz tytułem jednorazowych dodatkowych świadczeń dla personelu niemedycznego – 913 603,00 zł.

²⁸ Kierowcy ratownictwa medycznego i kierowcy transportu sanitarnego wykonujący czynności zawodowe w warunkach bezpośredniego kontaktu z pacjentem z podejrzeniem i zakażeniem wirusem SARS-CoV-2

²⁹ Zmienionym m.in. poleceniem z 1 listopada 2020 r. i 28 maja 2021 r.

formę złożenia stosownej korekty i zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków. W przypadku absencji personelu zatrudnionego w formie umowy o pracę, dodatek był proporcjonalnie obniżany.

Stacja wypłaciła dodatkowe świadczenia personelowi medycznemu i niemedycznemu w terminach przewidzianych w umowach zawartych z NFZ/Skarbem Państwa – Ministrem Zdrowia³⁰.

(akta kontroli str. 332-366, 453)

1.9 W okresie przyznawania dodatku pracownikom Stacji, tj. od listopada 2020 r. do czerwca 2021 r., poziom realizacji świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie ratownictwa medycznego w stosunku do wartości zawartych umów³¹ kształtował się następująco: na koniec listopada i grudnia 2020 r. odpowiednio 91% i 100%, a od stycznia do czerwca 2021 r. odpowiednio: 7%, 14%, 22%, 29%, 37%, 44%. Od listopada 2020 r. do maja 2021 r. ZRM zrealizowały łącznie 123 399 wyjazdów³².

(akta kontroli str. 420, 455-460)

1.10 Dyrektor Stacji wywiązał się ze zobowiązań określonych w umowie³³ zawartej z Ministrem Zdrowia w sprawie przyznania dodatkowego świadczenia dyspozytorom medycznym, zgodnie z poleceniem Ministra Zdrowia z 16 listopada 2020 r., znak: DBR.522.9.2020.WK, zmienionym poleceniem z 8 grudnia 2020 r., znak: DBR.522.9.2020.MS. Zgodnie z zawartą umową z tego tytułu za listopad i grudzień 2020 r. Stacja otrzymała 22 grudnia 2020 r. od Ministra Zdrowia na rachunek bankowy środki w kwocie 769 795,00 zł. 11 stycznia 2021 r. Stacja dokonała rozliczenia tej kwoty z Ministrem Zdrowia, korygując następnie w dniu 15 stycznia 2021 r. rozliczenie za grudzień 2020 r. o kwotę 105,00 zł in minus i 26 stycznia 2021 r. o kwotę 3 040,50 zł in minus. Różnicę otrzymanych środków Stacja zwróciła w ustalonych z Ministrem Zdrowia terminach, tj. w dniach dokonania rozliczenia: 11 stycznia 2021 r. zwróciła 94 434,25 zł (rozliczenie pierwotne za listopad i grudzień 2020 r.), 15 stycznia 2021 r. zwróciła 105,00 zł (pierwsza korekta za grudzień 2020 r.), 26 stycznia 2021 r. zwróciła 3 040,50 zł.

Stacja spełniła przewidziany w umowie wymóg prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków poprzez wydzielenie odrębnych kont kosztowych i przychodowych z opisem „100%_dysp.”.

(akta kontroli str. 80-100, 319-331, 455-460)

1.11 Dyrektor Stacji wyjaśnił, że wśród problemów jakie wystąpiły w bieżącej działalności Stacji w związku z realizacją poleceń Ministra Zdrowia w sprawie przekazywania środków na dodatki specjalne, należy wymienić brak albo bardzo spóźnione przekazywanie informacji dotyczących: sposobu naliczania dodatków, uszczegółowienia składników płacowych, sposobu traktowania absencji spowodowanych COVID-19, izolacji, kwarantanny a także problemy techniczne, niemożność przystosowania programu kadrowo-płacowego, którym dysponuje jednostka, do potrzeb naliczania dodatku; odwołanie polecenia Ministra Zdrowia „z dnia na dzień” (28 maja 2021 r.), co spowodowało falę niezadowolenia u pracowników i chęć rezygnacji z zaplanowanych dyżurów.

(akta kontroli str. 33-34)

³⁰ Umowa Nr 80/personel covid/RTM/2020 z NFZ z 26 listopada 2020 r., Umowa Nr DB//COVID-19/483/2020/695 ze Skarbem Państwa-Ministrem Zdrowia z 17 grudnia 2020 r., Umowa Nr 70001269 z NFZ z 17 czerwca 2021 r., Umowa Nr 80/personel covid/RTM/ niemedyczny/2021z NFZ z 17 czerwca 2021 r.

³¹ 103 155 502,00 zł w roku 2020 i 106 017 715,50 zł w roku 2021.

³² 15 589 w listopadzie 2020 r., 16 473 w grudniu 2020 r., 17 139 w styczniu 2021 r., 15 995 w lutym 2021 r., 20 365 w marcu 2021 r., 19 478 w kwietniu 2021 r. i 18 360 w maju 2021 r.

³³ Umowa nr DB//COVID-19/483/2020/695 ze Skarbem Państwa-Ministrem Zdrowia z 17 grudnia 2020 r. Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy Minister zobowiązał się przekazać w 2020 r. Stacji środki w łącznej kwocie nieprzekraczającej 769 795 zł. Dyrektor Stacji zobowiązany był do wykorzystania środków w terminie do dnia 31 grudnia 2020 r. wyłącznie na sfinansowanie zadań z tytułu realizacji umowy.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono nieprawidłowość polegająca na błędnym naliczeniu dodatku dla jednej osoby, na kwotę o 811,94 zł wyższą od należnej, co było niezgodne z zasadami naliczania i przyznawania świadczeń określonymi w poleceniu Ministra Zdrowia z 4 września 2020 r.³⁴

(akta kontroli str. 332-375, 453-454)

OBSZAR

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o skorygowanie informacji do NFZ o wykorzystaniu środków na dodatki dla ratowników medycznych za listopad 2020 r. i zwrot do MOW NFZ nieprawidłowo wykorzystanych środków w kwocie 811,94 zł.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

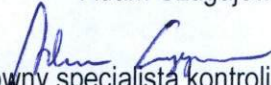
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 22 kwietnia 2022 r.

Kontrolerzy:

Adam Czugajewicz

główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie
z urzędu

Wiesława Bronisz
p.o. Wicedyrektora

³⁴ Ze zmianami wynikającymi z dalszych poleceń.